Report k projektu Ostrovní Energie

Team Vibašštěto 19. října 2024

1 Popis problému

Úkolem bylo zajistit stabilní provoz ostrovního systému výroby elektrické energie potřebné k výrobě zeleného vodíku. K dispozici jsme měli data o výkonu elektrárny pro obnovitelné zdroje. V dokumentu postupně probereme prostředky a algoritmus, které jsme zvolili pro zajištění kontinuální dodávku vodíku zákazníkovi.

1.1 Elektrolyzéry

K výrobě vodíku jsme využili elektrolyzéry AWE (alkalické vodní elektrolyzéry) a PEM (elektrolyzér využívající protonově vodivou membránu). Jejich technické parametry jsme převzali z [1] a [3]. Zajímalo nás, kolik kubíku vodíku vytvoří za hodinu a kolik energie na to spotřebují. V tabulce 1 jsou produkce a průměrná spotřeba pro nejčastější typy elektrolyzérů.

	AWE	PEM
Produkce $[Nm^3/h]$	1000	210
Spotřeba $[kWh/Nm^3]$	4.1	4.7

Tabulka 1: Produkce a průměrná spotřeba elektrolyzérů. (Normální m^3/h .)

1.2 Uložiště přebytečné energie

Pro sklad nadbytečné energie můžeme využít několik úložišť. Z osvědčených metod to jsou různé typy baterií, které mohou úkládat různé typy energií a jinou rychlostí ji dodávat zpátky do systému, jako jsou akumulátory elektrické energie, gravitační baterie či přečerpávací vodní elektrárny.

Mezi teoretičtější metody, které by bylo možné použít v blízké budoucnosti, jsou supravodivá magnetická úložiště a kvantové baterie.

2 Popis problému

Navzdory konkrétním typům elektrolyzérů a skladišť nadbytečné energie (bufferů) přistupujeme k modelování systému obecně a definujeme si n elektrolyzérů a m bufferů s obecnými parametry. Předpokládejme, že vstup do systému je posloupnost P(k), která značí momentální vstupní výkon. Modelovaný systém je vyobrazen na obrázku 1.

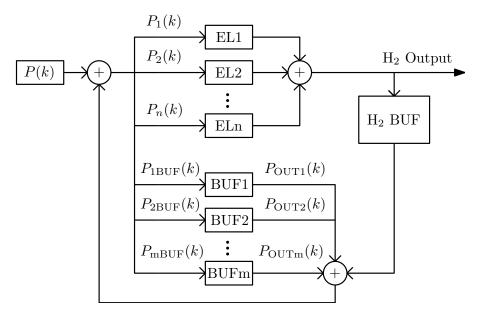
Bloky ELi označují obecně jiné typy elektrolyzérů s jinými parametry a bloky BUFi označují obecně jiné typy bufferů. Teoreticky lze uvažovat i buffer s vodíkem, který v případě nadbytečného množství vodíku jej bude přeměňovat ve vstupní výkon, což může být výhodné ve chvíli, kdy je nutné, aby byly elektrolyzéry v provozu. V našich výpočtech však není používán.

Vstupem do elektrolyzérů jsou výkony $P_i(k)$ a vstupem do bufferů jsou výkony $P_{iBUF}(k)$. Výstupní výkony z bufferů jsou $P_{OUTi}(k)$. V systému je modelována kladná zpětná vazba, kdy výkony uložené v bufferech mohou být opět připojeny na začátek systému.

Úkolem optimalizace je nastavit hodnoty $P_i(k)$, $P_{iBUF}(k)$ a $P_{OUTi}(k)$ podle optimalizačních kritérií, jako je stabilita výroby či množství vyrobeného vodíku.

2.1 Model elektrolyzéru

V modelování používáme zjednodušený model, který předpokládá, že výroba vodíku je lineárně závislá na vstupním výkonu. Je simulované i zpoždění, které se projevuje v případě, kdy se elektrolyzér zapne po vypnutém stavu, což je v konkrétním případě časté u elektrolyzérů AWE.

Obrázek 1: Namodelovaný systém

3 Optimalizace

Problém je popsán následujícím MIP modelem. Pro dané parametry elektrárny je řešením optimální řízení elektrolyzérů na daných vstupech.

$$\min\left(-\frac{\sum_{t=1}^{T} H_t}{\sum_{n=1}^{N} p_{\max,n} + T}\right)$$

za podmínek

 $\forall n \in \{1, ..., N\}, t \in \{1, ..., T\}$:

$$on_{n,t} = 1 \Rightarrow L_{n,t} \ge l_{\min,n} \tag{1}$$

$$on_{n,t} = 0 \Rightarrow L_{n,t} = 0 \tag{2}$$

$$l_{n,t} = \frac{1}{t_{\delta,n}} \sum_{i=\max(0, t-t_{\delta,n})}^{t} L_{n,i}$$
(3)

(4)

 $\forall t \in \{1, \dots, T\}$:

$$H_t = \sum_{n=1}^{N} l_{n,t} \cdot p_{\max,n} \cdot H_n \tag{5}$$

$$P_{\text{out},t} = \sum_{n=1}^{N} l_{n,t} \cdot p_{\text{max},n} \tag{6}$$

$$P_{\delta,t} = |P_t - P_{\text{out},t}| \tag{7}$$

(8)

 $\forall n \in \{1,\ldots,N\}, t \in \{1,\ldots,T\}:$

$$l_{n,t} \in [0,1] \tag{9}$$

$$L_{n,t} \in [0,1] \tag{10}$$

$$on_{n,t} \in \{0,1\} \tag{11}$$

(12)

 $\forall t \in \{1, \dots, T\}$:

$$H_t \ge 0 \tag{13}$$

$$P_{\text{out},t} \ge 0 \tag{14}$$

$$P_{\delta,t} \tag{15}$$

(16)

4 GUI

Uživatel má pro analýzu k dispozici data získaná od mentora z ABB, či je možné získat pro konkrétní lokalitu kdekoliv na zemi množství slunečné a větrné energie pomocí API z tohoto odkazu [2], v GUI vyobrazeno na 3. Data se následně přepočítají pomocí vzorců na energie získanou ze solárních panelů a větrných elektráren. Po zadání souřadnic se objeví druhé okno 4, kde je možné ovlivnit další parametry a to dobu náběhu, maximální výkon, minimální a maximální pracovní hodnoty elektrolyzérů a jejich produkci vodíku za kW.

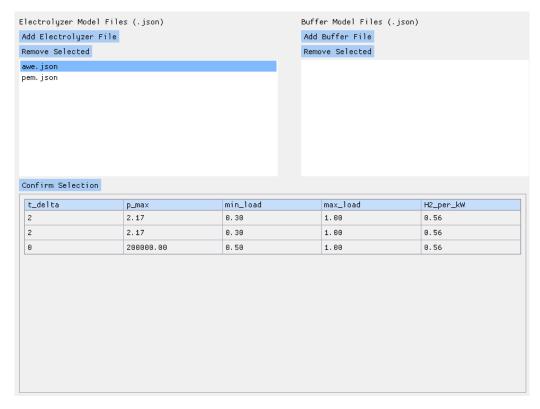
Parametry systému, zde konkrétně elektrolyzéru, se definuje pomocí .json souboru, který vypadá následovně:

```
{
  "t_delta": 2,
  "p_max": 2.170000,
  "min_load": 0.3,
  "max_load": 1.0,
  "H2_per_kW": 0.56
}
```

Obrázek 2: Struktura JSON souboru.

Choose an option:	
Select CSV File	
Or enter coordinates:	
0.000000	- + Latitude
0.000000	- + Longi tude
Submit Coordinates	

Obrázek 3: GUI

Obrázek 4: Parametry systému.

5 Výsledky

V rámci hackathonu jsme naimplementovali optimalizační metody, které umožňují řídit množství výkonu jdoucí do obecného počtu elektrolyzérů a úložišt pro přebytečnou energii v době výkonu a k dodávání energie pro dobu menšího výkonu. Mezi optimalizační metody, které jsme použili patří Mixed integer programming a prediktivní řízení. Data lze získávat z otevřených zdrojů a je možnost nastavit si vlastní parametry elektráren (parametry elektráren zatím ve zdrojovém kódu).

Obrázek 5: Optimální řízení elektrolyzéru.

Reference

- [1] GUOFUHEE. Awe parametry. https://en.guofuhee.com/site/product_detail_1/1, 2024.
- [2] Open-Meteo. Odkaz na Open-Meteo data. https://open-meteo.com/, 2024.
- [3] QUEST ONE. Pem parametry. https://www.questone.com/en/products/detail/quest-one-pem-electrolyzer-me450/me450/, 2024.